

Magyarország és Baja német megszállása

„MARGARETHE I” HADMŰVELET

1944. március 19-én a náci Németország megszállta Magyarországot és Bajt. Ez a nap fekete betűkkel íródott be történelmünk gyászos lapjaira.

Az ország megszállása március 19-én hajnali négy órakor megin-

dult. Belgrád déli térségéből három gyaloghadosztályt, Zágráb környékéről két gyaloghadosztályt, Bécsből egy páncélos és egy páncélgránátos hadosztályt, míg Krakkó felől egy gépesített hadosztályt indítottak Magyarország ellen. Délvidéket a XXII. hegyi hadtest foglalta el. Mindössze az újvidéki hídnál került sor kisebb ellenállásra, de itt az őrséget a németek lefegyverezték. A XXII. hadtest harmadik „Streckenbach” harccsoportja kapta feladatul Baja megszállását. Az SS harmadik hadcsop-

ortja a Dráva-híd megszállása után bevonult Mohácson keresztül Bajára. Semlegesítették a flottilla és a helyőrség erőit. Baja elfoglalása után a Duna két partján kettéválva Dunaföldvár és Budapest irányában nyomultak előre. Shvoy Kálmán altábornagy titkos naplójában a továbbiakban 1 német hadosztály jelenlétéről írt Baján. Egy nap leforgása alatt foglalták el Magyarországot.

A bajai zsidóság kálváriája is ekkor vette kezdetét. A németek lefoglalták a hitközség székházát, a volt polgári iskola épületét és a mellette álló zsinagógát. Lefoglalták továbbá az Aggok házát és a kórházat is. A zsinagógát környező utcák alkották a tulajdonképeni gettót. Immár kötelező lett a sárgacsillag viselete a helyi zsidó-

ságnak. A három lépcsőben történt deportálásnak köztudott a vége. A bajai zsidóságnak szinte teljes egészét a náci Németország nagyipari jellegű haláltáborában, főként a lengyelországi Auschwitz-Birkenau-ban gyilkolták meg elgázosítva őket. Baja megszállása a németek 1944. október 13-i kivonulásával ért véget. A város német megszállásának mérlege katasztrofális. A Duna-híd lebombázása, a város több épületének bombatalálata állítja ki a negatív mérleget. És ekkor még nem beszéltünk a város háborús embervesztéséről, a háborúban elesett, megsebesült és eltűnt katonákról és munkaszolgálatosokról, a bajai zsidóság kiirtásáról, a leventéink kálváriájáról.

ALBERT IVÁN

